

32.8.2

28a (משנה ה) → 29a (סיום הפרק)

1. וישדה מגרש עריהם לא ימכר כי אֲחֻזת עולם הוא להם: ויקרא כה, לד
 2. אף כל חרם אשר יחרם איש לה' מקל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה אֲחֻזתו לא ימכר ולא יגאל כל חרם קדש קדשים הוא לה': ויקרא כז, כח
 3. כל חרם בישראל לק' יהיה: במדבר יח, יד
 4. והיה השדה בצאתו ביבל קדש לה' פְּשֻׁדָה החרם לפתו תהיה אֲחֻזתו: ויקרא כז, כא
 5. ואם אין לאיש גאל להשיב האשם אליו האשם המושב לה' לפתו מלבד איל הפפרים אשר יכפר בו עליו: במדבר ה, ח
 6. מקץ שבע שנים תעשה שְׁמִטָה: דברים טו, א
 7. והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ ביום הפפרים תעבירו שופר בכל ארְצְכֶם: ויקרא כה, ט
 8. כְּשִׁכַּר כְּתוּשָׁב יְהִי עִמָּךְ עַד שְׁנַת הַיָּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ: ויקרא כה, מ
 9. ואם לא מצאה ידו די השיב לו והיה ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היובל ויצא ביבל ושב לאֲחֻזתו: ויקרא כה, כח
 10. ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר בעיר אשר לֹא לו עִמָּךְ: דברים טו, טז
 11. והיה פי יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך אשר יאמר לך: דברים טו, טז
 12. עמך ישב בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך בְּטוֹב לו לא תונגו: דברים כג, יז
 13. אף בכור אשר יכפר לה' בבהמה לא יקדיש איש אתו אם שור אם שׂה לה' הוא: ויקרא כז, כו
 14. כל הבכור אשר יולד בקרבך ובצאנך הזכר תקדיש לה' אֱלֹהֶיךָ לא תעבד בבקר שורך ולא תגז בכור צאנך: דברים טו, יט

- I מקדיש (continuation from משנה ד): משנה ה
- a Invalid: if he tries to be מקדיש his עברי/עבד/שפחה מקנה – they don't belong to him
- b כהנים ולויים. all agree that חרם כהנים cannot declare חרם
- i חרם (unlike כהנים) חרם – may declare חרם – ר"ש; חרם – also may not declare חרם – ר"י לויים
- c מטלטלין ר"ש's approach as regards ר"י's approach re: land, per v. 1; דבני
- i Analysis of dispute:
- 1 להחרים מטלטלין (per v. 1), but why not allow מטלטלין and re: כהנים (per v. 1), ד"י
- (a) Answer: v. 2 compares שדה אחזה to מטלטלין
- 2 חרם קרקעות לויים, but why does he allow them מטלטלין לויים, ד"ש
- (a) Answer: he only allowed לויים to be מחרים מטלטלין
- (b) Challenge: ר"ש's comment indicates that ר"י's ruling was also re: קרקע
- (i) Answer: ר"י meant that ר"ש agrees with ר"י about חרם לויים
- II Various rulings related to חרמים
- a ד"י חייא בר אבין. if someone is מחרים מטלטלין, he may give it to any כהן he wants, per v. 3
- i but if: he is מחרים his fields, he must give them to the כהן of that משמר, per v. 4, inferred from v. 5 (גזל הגר)
- ii challenge (חזקיה בר בילוטו): why not compare קרקע::מטלטלין and allow him to give land to any כהן he chooses
- 1 answer (ר' אבהו): as we see, some accept that היקש (ר' יהודה) and others do not (ר"ש) – this follows ר"ש
- b timing of חרם gift: a field goes to משמר which is on duty when יובל begins
- i question: what if יובל falls on שבת (when משמרות change over)?
- ii Answer (ר' חייא בר אמי): given to משמר which is leaving
- c שמיטה and יובל act (nearly) at once – שמיטה at end and יובל at onset (a few minutes later)
- i שמיטה: per v. 6; but יובל begins on יו"כ (v. 7)?
- 1 Answer: per ר' ישמעאל בנו של ריב"ב – ר' ישמעאל בנו של ריב"ב

- III חרמים: Status of משנה ו
- a תרומה have no פדיון כהנים – given to כהנים just like תרומה
 i Note: חרמים are full הקדש while in owner's house (per v. 2); once at כהן's house, fully חולין (v. 3)
- b Default status of חרם: חרם בחירה בן יהודה בן בתירה – ר' יהודה בן בתירה (end of v. 2)
 i חכמים: default beneficiaries are כהנים, per v. 4
 ii And: they interpret v. 2 as allowing חרם to take effect even on קדשי קדשים and קדשים קלים
 1 דיב"ב v. 4 compares שדה אחוזה::שדה חרם; both are given to all כהנים (of that משמר) at יובל
 (a) Therefore: if he was מקדיש his own חרם, שדה חרם, he can't just keep it at יובל, but it divides out
 (b) חכמים: infer that from החרם (ריב"ב) disregards significance of ה"ה
 2 דיב"ב: infers ruling that חרם is חל על קדשים as חל על קדשים as does ישמעאל (end of משנה ז, below)
- c דב: ruled in accord with our version of ריב"ב, which he had reversed (רבנן), both in משנה and ברייתא (default → בדק הבית)
- d Story: fellow in פומבדיתא was מחרים everything he owned
 i דב יהודה: advised him to be מחלל on 4 זוז and throw them in the river
 1 Inference: he holds like רב (above) – סתם חרמים לבדק הבית
 2 And: he followed שמואל that הקדש worth any amount can be מחולל on a פרוטה
 (a) Note: שמואל's ruling was only presented as בדיעבד (מחולל על שווה פרוטה מחולל)
 (b) Defense: that is when there is a מקדש; in our day, it may be used לכתחילה
 (i) Question: why require 4 זוז? A פרוטה is sufficient
 (ii) Answer: to publicize the need for פדיון
 ii סתם חרם לכהנים (he holds that כהנים would have given the possessions to the עולה)
 iii Challenge (to story): none of the following apply if יובל is not in effect:
 1 עבד עברי: per v. 8
 2 שדה אחוזה: per v. 9
 3 בתי ערי חומה: per v. 10
 4 (רשב"י) שדה החרם: per v. 4
 5 (רשב"א) גר תושב: per vv. 11-12
 6 Defense: the limitations only applies to קרקע; קרקע במטלטלין applies
 (a) Challenge: the story in פומבדיתא was about קרקע
 (b) Answer: קרקע of חר"ל is akin to מטלטלין (i.e. only קרקעי א"י affected)
- IV טובת הנאה, נדבה, נדר: Examples of חכמים' rule (above); if it was a נדר, he gives its value; if a נדבה, pays טובת הנאה
 a Example: if he declared שור זה עולה – what someone would pay to be able to offer it as עולה 'tho פטור מעולה
 b Example: בכור – בע"מ OR תם – בכור – can be מוחרם; redeemed per value that one would pay to have it given to his כהן-relative
- V משנה ז: ר' ישמעאל's resolution to contradiction between v. 13 (לא יקדיש) and v. 14 (תקדיש)
 a Resolution: you may be מקדיש for עלוי (i.e. to give its value to מקדש) but not למזבח
 b Note: this is an alternative source for חרם applying to הקדש
 i חכמים: read v. 13 as presenting the לאו (of being מקדיש a בכור)
 1 And: v. 14 (תקדיש) teaches that even though בכור is קדוש מרחם, there is a מצוה to be מקדיש
 2 ד"י: no need to be מקדיש, since it is קדוש מרחם